

تاریخ

مبارزات مردم مسلمان ایران

علیه استعمار

(از صفویه تا قاجاریه)

تألیف :

منصور جدی

سرشناسه: جدی یل سوی، منصور، ۱۳۳۷ -

عنوان و نام پدیدآور: تاریخ مبارزات مردم مسلمان ایران علیه استعمار (از صفویه تا قاجاریه) // تألیف منصور جدی.

مشخصات نشر: اردبیل: ... نسیم سیلان، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۳۸۰ ص.

شابک: 978-600-91487-0-7 ... ۱۲۰۰۰۰ ریال:

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

داشت: کتابخانه.

موضوع: جنبش‌های ضد امپریالیسم - ایران موضوع ۲: استعمار زدایی - ایران موضوع ۳: اصلاح طلبان اجتماعی - ایران

موضوع ۴: ایران - تاریخ - صفویان، ۹۰۷ - ۱۱۴۸ ق. - جنبش‌ها و قیام‌ها

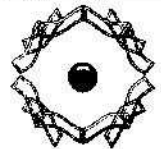
موضوع ۵: ایران - تاریخ - قاجاریان، ۱۱۹۳ - ۱۳۴۴ ق. - جنبش‌ها و قیام‌ها

موضوع ۶: ایران - تاریخ - قاجاریان، ۱۳۴۴ - ۱۳۹۲ ق. - جنبش‌ها و قیام‌ها موضوع ۷: ایران - استعمار

رده بندی یکره: SSR ۱۱/۱۱ ج ۲۴ ۱۳۹۲

رده بندی دیوید: ۹۵۵/۰۰

شماره کتابشناسی ملی: ۳۳۸۲۱۶

انتشارات نسیم سیلان

تاریخ مبارزات مردم مسلمان ایران علیه استعمار (از صفویه تا قاجاریه)

تألیف: منصور جدی

ناشر: انتشارات نسیم سیلان

صفحه آرائی و آماده سازی: کلون آگهی تبلیغاتی فیروزه

چاپ: پردیس دانش

شمارگان: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - بهار ۱۳۹۳

کلیه حقوق اثر برای ناشر و مؤلف محفوظ است.

قیمت: ۱۲۰۰۰۰ ریال

ISBN: 978-600-91487-0-7

9 786009 148707

نشانی: ایران، اردبیل:

صندوق پستی ۶۹۹ - ۵۶۱۳۵

تلفکس: ۹۸-۰۴۵۱-۷۷۱-۱۳۹۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۱۴۸۷-۰-۷

ISBN: 978-600-91487-0-7

سخن ناشر:

بی‌شک برگزیده‌ترین کلام‌ها، کلام الله می‌باشد که شفا برای مومنین است و انسان‌های پاک نهاد و حقیقت جو را هدیه‌ای الهی می‌باشد. کلام الهی سرشار از روایات مختلف از سرگذشت و سرانجام پیشینیان می‌باشد. قرآن کریم به عنوان کلام الهی با بیانی در شأن گوینده آن و قلب سلیم و پاکی که بر آن نازل شده به بیان سرگذشت پیامبران و قوم‌های آنان و حوادث و رویدادهای پیشینیان می‌پردازد. بیان قرآن در این روایات زیبا، دقیق و سرشار از ظرافت‌ها و نکته‌های اخلاقی و تربیتی می‌باشد. و برکسی پوشیده نیست که این گونه روایتی بی‌انگهی اهمیت سرگذشت انسان‌ها و وجود سنت‌ها و قوانین الهی در تقدیر، سرنوشت و سرانجام انسان‌ها می‌باشد و باید که انسان‌ها از این سرگذشت‌ها پند و عبرت گرفته و دانش خود را با تجربه‌ای که پیشینیان به دست آورده‌اند افزایش دهند و راهی روشن برای انجامی از عاقبت و نیک‌بختی بیمایند.

أَلَمْ يَكُنْ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةً لِّأُولِي الْأَلْبَابِ

در سرگذشت آنان برای صاحبان اندیشه بود.

خداوند در قرآن کریم در قصص خود مومنین را به امر مطالعه تاریخ و اهتمام در این کار فرا خوانده و می‌فرماید:

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُجْرِمِينَ

(پیامبر به مردم) بگو در زمین بگردید و

خداوند مردمان را به سیر بر روی زمین و نگاه کردن احوال و آثار گذشتگان امر می‌نماید. و در نگوشتی ترک سیر و مطالعه تاریخ می‌فرماید:

أَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

آیا (مخالقان دعوت تو) در زمین سیر نکردند تا ببینند عاقبت کسانی که پیش از آنها بودند چه شد؟ با توجه به گفته‌های بالا اهمیت ثبت وقایع و اتفاقات مهم و تأثیر گذار هر عصر برای آیندگان و البته زدودن غبار از روی حقیقت که با گذر زمان گاهی دچار تحریفات و دستبرد ناهلان شده و در اعناق نسل دست نیافتنی می‌گردند وظیفه‌ای است که بردوش تاریخ‌نگاران و تحلیلگران تاریخ است. و پند و عبرت گرفتن و استفاده از تجربه مردمان گذشته و اهتمام به حفظ و انتقال آن به عموم مردم و تحصیل دانش در این زمینه از سفارشات مؤکد کتاب الهی و گفتارهای پیامبرگرامی اسلام (ص) و ائمه معصومین (علیهم السلام) است. هرچند که این نوشته برای بحث در اهمیت این موضع از این دیدگاه‌ها بسط نکرده می‌باشد و ما از بیان اهمیت تاریخ از منظر دیگر اندیشمندان می‌پرهیزیم چرا که اندیشه‌های برخی از آنان غبار معیارهای مادی و تفکرات مادی را بر اندیشه‌های دینی می‌کشد و صدا البته شایستگی بحث در کنار کلام الهی را ندارند چه رسد که بتوان دیدگاه آنان را در کنار این کلام پاک و منزّه بیان و بسط دیگری کرد.

آنچه که مسلم است تاریخ تنها برای مورخین و سیاستمداران و قشر خاصی از جامعه نیست و نبوده بلکه بایستی تاریخ به عنوانی دانش و میراثی از تجارب گرانبهای پیشینیان در قالب روحی در کالبد جامعه دمیده شود تا افراد آن جامعه در انتخاب‌ها، گرایش‌ها، گفته‌ها و عملکردشان و در گذرگاه‌های سخت زمانه خود و مواجهه با پیامدهای رویدادها و حوادث زمانه‌ای خود و در سبک تمانی جوانب زندگی خود این دانش را به کار گیرند تا پند گرفته و عبرت بینند و از تجارب گذشتگان که به آنان رسیده بهره‌مند شوند و از سرانجام شوم دوری و به عاقبت و نیک بختی رهنمون شوند؛ چرا که رویدادها و حوادث تاریخی همواره در گذر زمان بارها و بارها در سال‌ها و گوناگون تکرار شده‌اند.

۱. سوره یوسف (ع)، آیه ۱۱۱، (۱۱۲/۱۱)

۱. سوره انعام، آیه ۱۱، (۱۱/۶)

۲. سوره یوسف، آیه ۱۰۹، (۱۲/۱۰۹)

اثری که در پیش رو داریم حاصل زحمات چند ساله آقای منصور جدی می‌باشد که متحمل زحماتی بی‌شماره و شبانه روزی جهت تألیف این اثر گردیده‌اند. این اثر یکی از آثار تاریخی وزین و گران‌سنگ در بیان حوادث و رویدادها و اتفاقات سال‌های نه چندان دور این مرز و بوم می‌باشد.

این اثر با بیان دقیق و گفتاری ساده و ظریف به تاریخ عصر گذشته ولی نزدیک ما و به بیان اهمیت آنچه که در سال‌های گذشته بر این سرزمین و مردمان آن گذشته می‌بردازد. این اثر تنها بیان تاریخ انگارانه‌ای از آنچه که در گذر زمان واقع شده نیست بلکه آنچه که بوده و اتفاق افتاده می‌باشد و صدالبته بیانی روشن‌گرانه از دخالت‌های مزورانه‌ی بیگانگانی هست که خیالی باطل داشته و دارند و وجودشان آمده از طمع‌ی سیری‌ناپذیر بر این آب و خاک بوده و البته هست و دستشان آلوده به خون فرزندان پاک مردم مسلمان غیور و آزاده این سرزمین می‌باشد، که البته از پس خیانت‌های وطن‌فروشان و نالایقی شاهان و جباری حاکمان آن بر این مردم روا شده است. هر چند که در این اثر امروز با همه‌ی پیشرفت علمی و صنعتی باز شاهد تکرار مکرر این وقایع البته به شکلی پیچیده، مزورانه و مخوف‌تر می‌باشد و آنچه که گذشته نباید فراموش گردد. چنین آثاری روشن‌گرانه بایستی با بررسی زوایای مختلف حوادث و رویدادها و علل شکست‌ها و ناکامی‌هایی که در این چندان دور بر مردم این سرزمین گذشت تألیف و در اختیار علاقمندان و پژوهشگران این حوزه قرار گیرد.

بیان دقیق بی‌شمار وقایع و حوادث از تحلیل غیر واقع‌رویدادها و افراد و چرایی و چگونگی برخی اقدامات، خدمات، و البته خیانت‌های آنان از نکات برجسته این اثر می‌باشد. این اثر می‌تواند منبعی برای مطالعه علاقمندان و صاحب نظران و صاحبان اندیشه و قلم در جهت تبیین برخی عقب‌نشینی‌های تاریخی، سیاسی، اقتصادی و ضعف‌های کشور ما در دوران گذشته و آثار به جا مانده از آن اعصار باشد و امید است مفید واقع گردد.

انتشارات نسیم‌سپان با یار و خمدار متعالی و راستای تحقق امر مقدس نشر علم و ترویج دانش با نگاهی روشن گام در عرصه نشر و گسترش آثار فاخر و ارزنده علوم مختلف به ویژه ادبیات و فنون پیشرفته نهاده است؛ و اقدام به نشر آثار تألیفی و ترجمه‌ای نویسندگان، پژوهشگران، مترجمان، مورخین، متخصصین و فرهیختگان گرانقدر نموده است. امید است که این آثار با پیشرفت روزافزون و رفع کاستی‌های احتمالی روشنگر راه عالمان و نویسندگان این سرزمین باشد. ما امید داریم که نخبه‌گان، متخصصین، اساتید دانشجویان و اعضای هیأت‌مدته نشر و گسترش علوم و فنون با تألیفات و ترجمه‌های آثار ارزنده، یاری‌رسان ما در این عرصه باشند.

ما صمیمانه منتظر پیشنهادات سازنده و انتقادات صریح اساتید دانشجویان، محققان، پژوهشگران جوان و خوانندگان عزیز این آثار در راه رفع کاستی‌ها و پیشرفت روزافزون آنها می‌باشیم. نظرات خود را می‌توانید از طریق صندوق پستی ۶۹۹ - ۵۶۱۳۵ و یا شماره تلفن ۷۷۱۱۳۹۵ - ۰۲۵۱ با ما در میان بگذارید.

عزت‌رضا بیامی اصل

مدیر مسئول انتشارات

نسیم‌سپان

فهرست مطالب

۳		سختن ناشر
۴		فهرست
۱۰		مقدمه
۱۱		فصل اول
۱۲		دوران قبل از قاجاریه (از ایلخانان تا قاجاریه)
۲۷		منابع و مراجع فصل اول
۲۹		فصل دوم
۳۰		در خصوص سلسله قاجار و نسب سلسله قاجار
۳۴		منابع و مراجع فصل دوم
۳۵		فصل سوم
۳۶		آغامحمدخان و تأسیس سلسله قاجار
۴۲		منابع و مراجع فصل سوم
۴۳		فصل چهارم
۴۴		آغاز سلطنت فتحعلی شاه قاجار (۱۲۸۵ - ۱۲۸۹ م)
۴۹		آغاز دوره اول جنگ‌های قاجاریه
۶۴		آغاز دوره دوم جنگ‌های قاجار و روسیه
۷۲		وقایع سال‌های بعد از عهدنامه ترکمن چای
۷۶		مختصری در مورد اقتصاد این دوران
۷۹		نگاهی گذرا به دوران سلطنت فتحعلی شاه قاجار
۸۱		منابع و مراجع فصل چهارم
۸۵		فصل پنجم
۸۶		محمدشاه قاجار (۱۲۶۴ - ۱۲۵۰ ق / ۱۸۴۸ - ۱۸۳۵ م)
۸۹		میلغان مسیحی در ایران
۸۹		لشکرکشی محمدشاه به هرات (۱۹ ربیع‌الثانی ۱۲۵۳ قمری)
۹۲		ورود کشتی‌های جنگی انگلیسی به خلیج فارس در ربیع‌الثانی ۱۲۵۴
۹۳		منع بردگی در دریا
۹۴		شورش‌ها و طغیان‌های داخلی
۹۵		رقابت انگلیس و روس برای کسب امتیازات بیشتر
۹۶		اشاره‌ای کوتاه به روابط ایران و روسیه
۹۷		روابط قاجار و عثمانی در زمان محمدشاه

۹۸		آغاز فتنه محمدحسن خان سالار (۱۲۶۳ قمری)
۹۹		وفات محمدشاه قاجار
۱۰۱		منابع و مراجع فصل پنجم
۱۰۳		فصل ششم
۱۰۴		ناصرالدین شاه قاجار (۱۲۶۴ الی ۱۳۱۳ قمری)
۱۰۸		مختصری در مورد امیرکبیر
۱۰۹		قسمت‌هایی از اقدامات امیرکبیر
۱۱۵		شورش سالار و دیگران
۱۱۹		نگاهی به سابقه اختلافات جناح‌های رقیب در اوایل و اواسط حکومت قاجار
۱۲۳		امیرکبیر
۱۲۸		آغاز وزارت میرزا آقاخان نوری
۱۳۱		سیاست انگلیس در مقابل هندوستان
۱۳۳		دولت ایران
۱۳۵		کشتیات باستان‌شناسی
۱۳۵		سیاست دوران قاجاریه در برخورد با ترکمن‌ها و ترکستان
۱۳۷		عزل میرزا آقاسان نوری (۲۰ محرم ۱۲۷۲)
۱۳۹		صدارت حاجی میرزا حسین خان سپهسالار
۱۴۰		اعطای امتیاز استفاده از تلگراف به صاحب حیاتی سلطنتی باریون جولپوس دو رویتز
۱۴۳		سفر اول ناصرالدین شاه به اروپا
۱۴۳		سفر دوم ناصرالدین شاه به اروپا و تأثیرات آن
۱۴۵		سفر سوم ناصرالدین شاه قاجاریه اروپا
۱۴۵		شورش و فتنه شیخ عبیدالله کرد
۱۴۷		اشخاص تأثیرگذار عهد ناصری
۱۴۷		سیدجمال الدین اسدآبادی
۱۴۸		میرزا آقاخان کرمانی
۱۴۹		میرزا ملکم خان
.....		اعطای امتیاز انحصار دخانیات به ماژور تالبوت (واقعه رژی)
۱۵۲		صدارت میرزا علی اصغر خان امین‌السلطان
۱۵۲		کشته شدن ناصرالدین شاه در زانویه شاه عبدالعظیم
۱۵۵		نگاهی به جمعیت ممالک محروسه
۱۵۵		اقلیت‌های مذهبی
۱۵۹		تلگرافخانه
۱۶۱		تجارت و صادرات و واردات
۱۶۸		پول و عایدات و مالیات

۱۷۲	تقسیمات ممالک محروسه
۱۷۳	تحصیلات و اعزام به خارج
۱۷۴	منابع و مراجع فصل ششم
۱۷۹	فصل هفتم
۱۸۰	مظفرالدین شاد قاجار (۱۳۱۳ الی ۱۳۲۴ قمری)
۱۸۱	صدارت امین الدوله
۱۸۲	صدارت دوباره امین السلطان
۱۸۶	مختصری در خصوص تاریخچه استخراج نفت
۱۸۸	صدارت عین الدوله
۱۹۸	مختصری در خصوص مسائل اقتصادی دوران مشروطه
۱۹۸	درآمد و مخارج
۱۹۹	وام ها و بکداری
۲۰۰	مربوط به کشاورزی و صنعت
۲۰۲	گمرک و تجارت
۲۰۴	تحصیل و بهداشت
۲۰۷	شماره به بعضی متون و اسناد
۲۰۸	قشون
۲۰۹	درجات و سلسله مراتب نظامی در اواخر عصر قاجاریه
۲۰۹	جمعیت
۲۱۰	حقاری و باستان شناسی
۲۱۱	منابع و مراجع فصل هفتم
۲۱۵	فصل هشتم
۲۱۶	محمدعلی شاه (۱۳۳۴ الی ۱۳۲۷ قمری)
۲۳۸	قیام آذربایجان
۲۴۳	ستارخان کی بود؟
۲۴۴	تداوم نهضت مشروطیت در آذربایجان
۲۵۰	نقش منفی بعضی مشروطه خواهان محافظه کار و فرصت طلب
۲۵۵	گسترش نهضت مشروطیت
۲۵۸	ورود نیروی روس به تبریز در ۸ ربیع الثانی
۲۶۴	به یاد مجاهدان مشروطیت
۲۶۸	منابع و مراجع فصل هشتم
۲۷۱	فصل نهم
۲۷۲	سلطان احمد شاه قاجار
۲۷۳	افتتاح دومین دوره مجلس شورای ملی

۲۷۴	اغتشاش اردبیل
۲۷۸	ماجرای عزیمت ستارخان و باقرخان به تهران
۲۸۱	ورود ستارخان و باقرخان سرداران ملی با تجلیل و شکوه بنظر به تهران (شعب لاوول ۱۳۲۸)
۲۸۲	تشکیل کابینه مستوفی الممالک (۱۹ رجب ۱۳۲۸)
۲۸۳	تصویب قانون خلع سلاح افراد غیرنظامی (۱۲ مرداد ۱۳۸۹ شمسی ۲۸ رجب ۱۳۲۸ قمری)
۲۸۳	خلع سلاح مجاهدان و کشتار آنها و زخمی شدن ستارخان
۲۸۵	فروغی طراح خلع سلاح مجاهدان
۲۸۸	انتخاب میرزا ابوالقاسم خان ناصرالملک با چهل رای به نیابت سلطنت ایران
	تشکیل کابینه سپهدار (۶ ربیع الاول ۱۳۲۹ قمری) و ورود مستشاران مالی آمریکا به ریاست
۲۸۹	بر مورگان شوستر (۱۲ جمادی الاول ۱۳۲۹ قمری)
۲۹۲	پیاد محمدعلی میرزا با برادرش ملک منصور میرزا شجاع السلطنه و همراهان درگوموش نیه
۲۹۳	آره گیم سپهدار و تشکیل کابینه نجفقلی خان صمصام السلطنه
۲۹۴	تبریز از عزیمت ستارخان و باقرخان به تهران
۲۹۵	ورود صمدان شجاع السلطنه به تبریز (۱۱ محرم ۱۳۳۰)
۲۹۶	ناصرالملک و مجله شورای ملی
۲۹۷	کابینه علاء السلطنه
۲۹۸	تاجگذاری سلطان احمدشاه (۲۷ شعبان ۱۳۳۲)
۲۹۸	آغاز جنگ جهانی اول (۸ مرداد ۱۲۹۳ / ۸ آبان ۱۳۳۲ / ۳ اوت ۱۹۱۴)
۳۰۳	تشکیل دولت ملی درقم (زمستان ۱۳۳۲ قمری)
۳۰۷	کابینه صمصام السلطنه بختیاری
۳۱۰	دوران بعداز جنگ جهانی اول و کابینه وثوق الدوله (۲۷ آبان ۱۹۱۸ / ۱۵ مرداد ۱۲۹۷ شمسی)
۳۱۱	اهمیت بانی مسئله نفت در بحبوحه جنگ جهانی اول
۳۱۲	تشکیل بعضی جریانات سیاسی در بحبوحه جنگ جهانی اول
۳۱۹	حزب دانشاکیون
۳۲۰	آذربایجان غربی در زیر آتش خشم دانشاکیها و جلوها
۳۲۱	نهضت جنگل
۳۲۳	تشکیل کمیته محازات دترهران (رجب ۱۳۳۵ قمری)
۳۳	تشکیل دولتهای جمهوری در قفقاز
	رئیس الوزرائی دومین بار وثوق الدوله
۳۲۷	قرارداد ۱۹۱۹
۳۲۸	زامانداری مشیرالدوله
۳۴۲	قیام مردم آذربایجان به رهبری شیخ محمدخیا بانی (۱۲۹۸ ه.ش / ۷ آوریل ۱۹۴۰ میلادی / ۱۳۳۸ قمری)
۳۴۸	کابینه محلل سپهدار
۳۵۰	منابع و مراجع فصل نهم

۳۵۵	فصل دهم
۳۵۶	کودتای سیدضیاء الدین - رضاخان در تهران
۳۶۴	رئیس الوزرائی قوام السلطنه و قیام کلنل محمدتقی خان پسیان (تابستان ۱۳۴۰)
۳۶۵	شورشهای دیگر
۳۶۶	قیام تبریز با رهبری لاهوتی (زمستان ۱۳۴۰ ق)
۳۶۶	رضاخان و آیت الله مدرس
۳۶۷	نخستین هیأت مالی آمریکائی زیر نظر میلیسپو (۱۳۴۱ تا ۱۳۴۵)
۳۶۷	مبارزه برای ایجاد رژیم جمهوری در ایران (۱۳۴۲ و ۱۳۴۳)
۳۶۸	قیام ضد دولتی عشایر خوزستان با رهبری شیخ خزعل (۱۳۴۲ - ۱۳۴۲ ق)
۳۷۰	افتتاح مجلس پنجم توسط محمدحسن میرزا ولیعهد
۳۷۱	میت شروید و رسالهای اواخر سلسله قاجار
۳۷۷	مقایسه بودجه دوران قاجار (دوران ۱۳۲۸ قمری و بودجه چهل و چند سال بعد از آن در دوران پهلوی
۳۷۷	تاریخچه
۳۷۹	منابع

به جای مقدمه

تاریخ دو قرن اخیر خاورمیانه، قفقاز، ترکستان و ممالک تشکیل دهنده این مناطق وسیع، آنچنان درهم ادغام شده که تفکیک ممالک ایرانی و تحقیقاتی تاریخی آنها از یکدیگر تقریباً غیرممکن است. تاریخ ممالک جمهوری فعلی آذربایجان، ارمنستان و ترکستان و عراق بدون ارتباط و پیوند نزدیک با کشورهای ایران و ترکیه و حتی تا حدودی روسیه معاصر نیست. همچنین ممالک آسیای مرکزی و افغانستان هم بدون ارتباط با روسیه و ایران نمی‌باشد. بدون شک ما در بررسی تاریخ معاصر، مجموعه کشورهای مرتبط با یکدیگر را حتماً باید مورد کندوکاو قرار دهیم. اگر چندین قرن قبل از این، سرنوشت ممالک همسایه به هم وابسته بود، شروع قرن نوزدهم میلادی و حتی مدتها قبل از آن سرنوشت این کشورها با اهداف توسعه طلبانه روسیه و انگلیس و تا حدودی فرانسه گره خورد و حتی این کشورهای منطقه از قافله تمدن و ترقی دنیا عقب ننگه داشته شده و ملل و اقوام این در آنها قربانی مطامع و اهداف شوم استعمارگران بین‌المللی شدند. بنابراین لازمه تحقیق در خصوص تاریخ معاصر ایران و منطقه، بررسی روابط حاکم بر ملل و اقوام و طوایف این منطقه وسیع و روابط حاکم بر قدرتهای استعماری بزرگ آسیای قرن نوزدهم و بیستم است.

بیشترین لطامات و صدمات در این دوران نسبت به سایر بزرگ مسلمان منطقه گردید، دورانی که این ملل، هزینه بسیار زیادی در راه ترقی و آزادی پرداختند ولی کمترین نفعی از آن بردند. یعنی در واقع:

ما کاشتیم و دیگران بردند ما درو کردیم و دیگران بردند

براساس همین دیدگاه، بررسی تاریخ "ایران" دربرگیرنده تاریخ منطقه و رابطه آنها با قدرتهای بزرگ دوران مورد بحث است که حاکم شدن شوونیسم با حمایت استعمار انگلیس در منطقه صدمات زیادی بر ملل منطقه وارد کرد. آنچه را که ما در این فرصت بدان خواهیم پرداخت وقایع و اتفاقات عصر صفویه تا قاجاریه و پیش درآمدهای آن است که با اولویت دادن بر روابط خارجی، شامل ده فصل در این "کتاب" خواهد بود که تقدیم خوانندگان عزیز می‌شود.